

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 49979

(13) C2

(51) 6 C11D13/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) ТУАЛЕТНЕ МИЛО "ОСОБЛИВЕ"

1

(21) 2000063203

(22) 05 08 2000

(24) 15 10 2002

(46) 15 10 2002, Бюл. № 10, 2002р

(72) Слюніна Валентина Михайлівна, Сидорова
Наталія Вікторівна, Беляєва Ольга Олександрівна(73) УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ ОЛІЙ ТА ЖИРІВ(56) ГОСТ 28546-90 RU 2029004 RU 2016060 RU
2015162 RU 2147607(57) Туалетне мило, що містить мильну стружку,
запашник, білила, антиоксидант Антал П-2, яке

2

відрізняється тим, що додатково містить CO₂-
екстракт полину лимонного, CO₂-екстракт насіння
моркви та консервант Дімоп П при наступному
співвідношенні компонентів, мас. %

мильна стружка	98,3 - 97,4
антиоксидант Антал П-2	0,3
білила	0,1 - 0,3
запашник	0,8 - 1,5
CO ₂ -екстракт полину лимонного	0,166
CO ₂ -екстракт насіння моркви	0,166
консервант Дімоп П	0,168

Винахід відноситься до миповарної промисло-
вості і може бути використаний у виробництві туа-
летного мила

Відоме туалетне мило "Сейфгард" яке призна-
чене для щоденного використання з бактерицид-
ними властивостями. Як бактерицидна добавка до
складу цього мила входить триклозан. Триклозан -
це хлормістиві бактерициди, які є фотосенсибілі-
заторами і можуть викликати дерматити у людей з
чутливою шкірою (М.Ю. Плентев. Косметико-
гигиенические моющие средства. Москва, Химия,
1990г, стр. 237).

Імпортні антибактеріальні мила підходять для
обробки саднів, миття рук після роботи на землі,
але не придатні для частого застосування. Три-
клозан, що міститься в цьому милі вбиває не тіль-
ки шкідливі, але й корисні бактерії, що робить шкі-
ру беззахисною і приводить її до передчасного
старіння.

Крім того, триклозан здатний проникати у глибо-
кий організм і діяти подібно антибіотикам, що робить
неможливим використання таких видів мил до
постійного застосування (Газета «Факти» від 7
липня 1999р).

Найближчими по технічній суті та досягаемому
результату є мила туалетні І групи, наприклад,
мило туалетне "Дипломат" (ГОСТ 28546-90), яке
містить мильну стружку, антиоксидант Антал П-2,
білила, барвник та запашник.

Зазначене туалетне мило має добрі миючі
властивості, але воно не містить в собі антимікро-
бних та протизапальних властивостей.

В основу винаходу туалетне мило «Особливе»
поставлено задачу шляхом того, що до складу
туалетного мила, яке містить мильну стружку, за-
пашник, білила, антиоксидант Антал П-2 додатко-
во введені CO₂-екстракт насіння моркви, CO₂-
екстракт полину лимонного та консервант Дімоп П
при наступному співвідношенні компонентів, мас.
%

мильна стружка	98,3 - 97,4
антиоксидант Антал П-2	0,3
білила	0,1 - 0,3
запашник	0,8 - 1,5
CO ₂ -екстракт насіння моркви	0,166
CO ₂ -екстракт полину лимонного	0,166
консервант Дімоп П	0,168
Разом	100,0

забезпечити одержання туалетного мила з ан-
тимікробними та антизапальними властивостями.

В асортименті миючих засобів туалетне мило
займає особливе місце. Воно призначається для
особливої гігієни і використовується з метою під-
тримання чистоти людського тіла. На сучасному
етапі до якості туалетних мил пред'являють високі
вимоги. Окрім виконання основної своєї функції -
ефективно мити, туалетні мила повинні бути бага-
тофункціональними: пініючими засобами, тому
вимоги щодо якості туалетних мил специфічні.

(13) C2
(11) 49979
(19) UA

Все більшу увагу привертає використання натуральних добавок рослинного походження для одержання мила туалетного високої якості з антимікробною та протизапальною дією. Найбільший інтерес у якості добавок у туалетне мило для надання йому антимікробних та протизапальних властивостей представляють CO₂-екстракти насіння моркви та полину лимонного.

Екстрактивні речовини насіння моркви представляють собою вітамінний комплекс пластифікуючої, регенеруючої та живлючої дії, який містить до 49% вільних кислот та кислотних компонентів ефірів, до складу його також входить ефірне масло, яке містить цитраль, кратол, даукол, азарон, цинеол. Присутність цих компонентів обумовлює бактерицидну заспокійливу дію.

CO₂-екстракт насіння моркви відноситься до групи каратинівмістивих речовин.

Каратиноїди мають протинфекційні властивості, впливають на проникливість клітинних мембран, попереджують сухість шкіри, зниження кислотності тканини.

CO₂-екстракт полину лимонного містить ефірні масла, має транквілізуючу, стимулюючу, протизапальну, антимікробну дію.

Направлена протизапальна дія CO₂-екстракту полину лимонного обумовлюється перш за все прохамазуленом, який має місцеанестезуючі, гранулюючі властивості, він не тільки знімає запальні процеси, але й посилює регенеративні процеси, знижує алергічні реакції.

Аналіз здійснених досліджень виявив не тільки бактериостатичну дію CO₂-екстракту полину лимонного та CO₂-екстракту насіння моркви, а також їх протимікробну та протизапальну дію.

Для посилення антимікробної дії CO₂-екстрактів було уведено у рецептуру мила консервант для косметичної промисловості Дімоп П.

(ТУ 22902465 007-98) Дімоп П являє собою консервант типу глідант.

Консерванти типу глідант мають властивості синеризма (М. Ю. Плетнев «Косметико-гигиенические моющие средства», Москва, Химия, 1990, стр. 177). Отже добавка Дімоп-П до рослинних екстрактів підсилює їх дію і разом з тим відіграє роль консерванта.

Добавка суміші CO₂-екстрактів і консерванта Дімоп П у мило «Особливе» приводить до взаємодії компонентів на молекулярному рівні з утворенням кінцевої композиції у складі мила.

Якщо до мильної композиції додати CO₂-екстракт полину лимонного у кількості менш ніж 0,166мас %, то в результаті знижуються детергуючі та протизапальні властивості туалетного мила.

Якщо до мильної композиції додати CO₂-екстракт насіння моркви у кількості менш ніж 0,166мас %, то в результаті знижуються протинфекційні властивості туалетного мила.

Якщо до мильної суміші додати CO₂-екстракти полину лимонного та насіння моркви у кількості більш ніж 0,166мас %, то установлено, що протизапальні на антимікробні властивості туалетного мила «Особливе» суттєво не змінюються.

Для консерванту Дімоп П підібрана оптимальна кількість - 0,166мас %, так як при зменшенні цієї кількості знижується підсилююча дія консерванту рослинних екстрактів, а при збільшенні кількості - підсилююча дія консерванту Дімоп П суттєво не змінюється.

Технологія виготовлення туалетного мила «Особливе» здійснюється у відповідності з діючими технологічними інструкціями.

Приклад 1

У бункер подають мильну стружку у кількості 98,3 - 97,4мас %, далі вона поступає у змішувальний шнек-прес. Добавки натурального походження у кількості мас % CO₂-екстракт полину лимонного - 0,166, CO₂-екстракт насіння моркви - 0,166, змішують у кількості мас % з запашиком - 0,8 - 1,5 антиоксидантом Антал П-2 - 0,3, відбілювачем - 0,1 - 0,3 та консервантом для косметичної промисловості Дімоп П - 0,168 і подають у змішувальний шнек-прес, де в подальшому йде перемішування, пластифікування, опресування та продавлення. Потім одержана мильна маса підлягає різці, штамповці, упаковці.

Органолептичні та фізико-хімічні показники одержаного мила, «Особливе» відповідають показникам мила туалетного I групи, а саме мило в розрізі однорідне, поверхня куса гладка, без тріщин, смуг, прошарків, нальотів, випоту та плям. Штмп повинен бути чіткий.

Куски мила прямокутної форми, або прямокутної форми з закругленими гранями та кутами. Деформація куса не допускається.

Приклад 2

Технологія виготовлення туалетного мила «Особливе» аналогічна описаній вище у прикладі 1 за винятком того, що добавки натурального походження використовують у кількості мас % CO₂-екстракт полину лимонного - 0,1, CO₂-екстракт насіння моркви - 0,1 та консервант Дімоп П - 0,1, а також мильної стружки беруть стільки, щоб разом усіх компонентів було 100мас %.

Приклад 3

Технологія виготовлення туалетного мила «Особливе» аналогічна описаній вище у прикладі 1 за винятком того, що добавки натурального походження використовують у кількості мас % CO₂-екстракт полину лимонного - 0,25, CO₂-екстракт насіння моркви - 0,25 та консервант Дімоп П - 0,25, а також мильної стружки беруть стільки, щоб разом усіх компонентів було 100мас %.

Результати рецептур, що одержані у прикладах, наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування компонентів	Масова частка компонентів, мас %		
	Рецептура 1	Рецептура 2	Рецептура 3
Мильна стружка	98,3 - 97,4	98,5 - 97,6	98,05 - 97,15
Антиоксидант Антал П-2	0,3	0,3	0,3
Білила	0,1 - 0,3	0,1 - 0,3	0,1 - 0,3

Найменування компонентів	Масова частка компонентів, мас. %		
	Рецептура 1	Рецептура 2	Рецептура 3
Запашник	0,8 - 1,5	0,8 - 1,5	0,8 - 1,5
CO ₂ -екстракт полину лимонного	0,166	0,1	0,25
CO ₂ -екстракт насіння моркви	0,166	0,1	0,25
Консервант Дімол П	0,168	0,1	0,25
Разом	100,0	100,0	100,0

Українським центром Державного санітарно-епідеміологічного нагляду проведено санітарно-мікробіологічні дослідження туалетного мила «Особливе» з метою вивчення антимікробної дії. Результати цих досліджень приведені у таблицях 2, 3.

Таблиця 2

Антимікробна дія мила «Особливе» на культуру E coli

Експозиція	Кількість колоній, що виростили на чашках		
	Рецептура 1	Рецептура 2	Рецептура 3
Безпосередньо після контакту	78	99	103
30 хвилин	94	70	106
Експозиція	Кількість колоній, що виростили на чашках		
	Рецептура 1	Рецептура 2	Рецептура 3
60 хвилин	69	83	112
180 хвилин	175	186	167

Контроль культури без мила - 120

Антимікробна дія мила щодо E coli проявляється найкраще в рецептурі 1 протягом 1 години

Таблиця 3

Дослідження антимікробної дії мила «Особливе» на культуру in vivo методом бакпечаток

Експозиція	Кількість колоній, що виростили на чашках		
	Рецептура 1	Рецептура 2	Рецептура 3
До миття	12	123	45
Після миття	0	3	3
30 хвилин	3	5	2
60 хвилин	2	15	6
180 хвилин	10	35	16

Антимікробна дія мила «Особливе» щодо in vivo методом бакпечаток найкраще проявляється в рецептурі 1 наростаючим ефектом до 3 годин.

Таким чином рецептура, яка була одержана у прикладі 1, найбільш ефективна для використання її в туалетному миль «Особливе».

Туалетне мило «Особливе» забезпечує м'який пінний догляд за шкірою та знижує рівень її забруднення мікроорганізмами.

Органолептичні показники одержаного мила

туалетного «Особливе» не змінюються у зв'язку з введенням добавок натурального походження та консерванту Дімол П.

Узагальнення результатів виконання досліджень дозволяють рекомендувати CO₂-екстракт полину лимонного та CO₂-екстракт насіння моркви у суміші з консервантом для косметичної промисловості Дімол П для виробництва мила туалетного з антимікробними та протизапальними властивостями.

ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент)

вул. Сим'ї Хохлових, 15, м. Київ, 04119, Україна

(044) 456 – 20 – 90

ТОВ «Міжнародний науковий комітет»

вул. Артема, 77, м. Київ, 04050, Україна

(044) 216 – 32 – 71